

Talouden toteutuminen 2025 / Osavuositarkastus 1-9

Kaupunginhallitus 20.10.2025 § 257
3399/02.02.02/2025

Valmistelija: Laskentapäällikkö Päivi Forsman
Talous- ja hallintojohtaja Katja Aalto
etunimi.sukunimi(ät)uusikaupunki.fi

Liitteenä tammi-syyskuun 2025 osavuositarkastus. Talouspalvelut on pyrkinyt uudistamaan raporttia entistä informatiiviseksi siten, että kukin palvelualue (sitovuustaso) on tuonut esiin olennaisia toimintaan ja talouteen liittyviä tapahtumia ja arvioita tulevasta kehityksestä.

Toimielimet raportoivat talousarvion toteutumisesta valtuustolle neljännesvuosittain: ensimmäinen raportointikausi kattaa kuukaudet 1–3 (taloudelliset tavoitteet), toinen 1–6 (toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet), kolmas 1–9 (taloudelliset tavoitteet) ja neljäs 1–12 (tp).

Tasaisen käytön mukainen, yhdeksän kuukauden tuottojen ja kulujen käyttöaste on 75 % budjetoidusta. Palkkojen toteutumisaste on tätä suurempi johtuen siitä, että yli 0,6 kuukauden palkkamenoja vastaava lomaraha maksetaan kesäkuussa. Käyttöprosenttiin vaikuttaa myös se, että tuottojen ja kulujen kertymiä ei ole vielä saatu jaksoitettua tasaisemmin kaikilta osin. Varsinkin palvelualueiden toteutumisissa saattaa yksittäiset erät ja niiden jaksottuminen vaikuttaa, mitä on pyritty avaamaan raportin tekstissä.

Toteutumisvertailun alussa on kaupungin ja liikelaitosten yhdistetty tuloslaskelma sekä kaupungin tuloslaskelma. Liikelaitosten tuloslaskelmat ovat vertailun lopussa.

Kaupungin tuloslaskelman toteutuminen

Kaupungin tuloslaskelman vertailukelpoisuutta edellisen vuoden lukujen kanssa vaikeuttaa erityisesti kaksi tekijää:

- monitoimijatalo Wintterin valmistuminen ja käyttöönotto helmikuussa 2025, joka näkyy erityisesti teknisten palvelujen, opetus- ja kasvatustalusten ja hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelujen toteutumisissa sekä
- lakisääteisten TE-palvelujen siirtyminen valtiolta kunnille vuoden 2025 alusta

Kaupungin toimintatuotot olivat alkuvuoden osalta 21,8 milj. euroa, 75 % talousarviosta. Toimintatuottojen ennustetaan tällä hetkellä toteutuvan talousarvion mukaisesti joskin mm. Wintterin kahvilasta saadut tuotot jäävät tavoitteesta (tästä erillinen talousarviomäärärahan muutosesitys). Toisaalta Elyn kotouttamisraha on suunniteltua suurempi.

Kaupungin toimintakulujen toteuma on alle budjetoidun (71 %) ja ennusteeseen on arvioitu niiden jääminen noin 2 milj. euroa alle budjetoidun. Vaikkakin tuloja arvioidaan kertyvän suunnitellusti, kaupungin tulosenuste on kesän arviota vain noin 1 milj. euroa parempi johtuen verotulojen kehityksestä.

Kaupungin verotilitykset olivat alkuvuonna yhteensä 29,8 miljoonaa euroa (71 %). Talousarviossa vuoden 2025 verotuloiksi on arvioitu 42,2 miljoonaa euroa (2024 toteuma 41,1 milj. euroa). Lokakuun Kuntaliiton veroennustekehikossa tämän vuoden veroennuste on 39,0 milj. euroa. Kaupungin tulosenusteeseen verotulojen toteumaksi on arvioitu 39,2 milj. euroa, jossa siinäkin pudotusta budjetoituun 3 milj. Verotulojen kansallinen ennakointi on viimevuosina ollut vaikeaa ja niiden merkitys kunnan tulokseen on aiheuttanut harmaita hiuksia monille ennusteiden parissa työskenteleville.

Kaupungin tuloksen ennuste vuodelle 2025 näyttää noin miljoona euroa vielä kuuden kuukauden ennustetta paremmalta ollen 3,8 milj. euroa alijäämäinen. Tähän vuoteen kohdistuu vielä jonkin verran toimitilauudistuksista johtuvia palkkoja, hankintoja ja tuplavuokria Wintterin monitoimijataloon liittyen.

Investointien toteutuminen/kaupunki

Kaupungilla on käynnissä voimakas investointivaihe, jonka pohja on luotu taloudellisesti toisenlaisena aikana. Investointien toteutumisaste on 82 % talousarviosta. Suurimmat investointimenot tänä vuonna ovat koostuneet monitoimijatalo Wintteristä 3,5 miljoonaa euroa ja Wintterin irtokalusteista ja laitteista, 2,6 miljoonaa euroa. Liikuntapuolen tiloja lukuunottamatta Wintteri rahoitetaan leasing-rahoituksella, mikä ei näy investoinneissa.

Liikelaitokset

Uudenkaupungin Vesi liikelaitos

Talous on toteutunut melko hyvin suunnitelman mukaisesti. Sekä vesilaitos- että viemärlaitostoiminta on ollut kannattavaa. Ainoana merkittävänä poikkeamana voidaan mainita puhdistuspalvelumaksujen ennakoitua pienempi toteuma. Puhdistamolle johdettavien jätevesien määrä on ollut edellisvuotta pienempää johtuen sulamisvesien ja vesisateiden puutteesta alkuvuonna. Liikelaitoksella ei ole tällä hetkellä lainaa eli se on velaton. Rahavarat ovat kasvaneet vuoden alusta noin 95.000 euroa.

Toteutuneet investoinnit ensimmäisellä vuosineljänneksellä ovat olleet 1.118.000 euroa eli noin 55 % koko vuodelle varatuista investoinneista. Merkittävimmät investoinnit ovat olleet keskustan vesijohtoverkoston saneerauksia, varavesijärjestelmien kaluston hankintaa ja makean veden altaan säännöstelyporttien suunnittelua.

Tulevaisuudessa on kuitenkin tiedossa isoja investointeja, kuten aivan lähivuosina tapahtuvat makean veden altaan sulkuporttien uusimiset, jatkuva verkostosaneeraus ja suurimpana kaikista myös kokonaan uusi talousvedenkäsittelylaitos. Näihin investointeihin liikelaitos on varautunut kerämällä jo etukäteen puskuria koska investoinnit ovat laitoksen talouteen nähden mittavia.

Vakka-Suomen Vesi liikelaitos

Talous on toteutunut hieman vajaasti suunnitelmaan verrattuna. Merkittävänä poikkeamana pitää mainita puhdistuspalvelumaksujen ennakoitua pienempi toteuma. Puhdistamolle johdettavien jätevesien määrä on ollut edellisvuotta pienempää johtuen sulamisvesien ja vesisateiden puutteesta alkuvuonna. Vastaavasti kuitenkin myös menot ovat olleet pienemmät eli toiminta on ollut kannattavaa. Liikelaitoksella on 30.9.2025 velkaa 2.359.717 euroa ja alkuvuoden aikana lainaa on lyhennetty 352.766 euroa.

Toteutuneet investoinnit kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä yhteensä ovat olleet 323.000 euroa eli 47 % koko vuodelle varatuista investoinneista. Merkittävimpiä investointeja ovat olleet esiselkeytyksen laahaimet, biologisen käsittelyn ilmakompressorit ja automaation uusiminen.

Tulevaisuudessa on kuitenkin tiedossa isoja investointeja, kuten uusi lietesiiilo ja mahdolliset lisäkäsittelytarpeet, joista odotetaan päätöstä Etelä-Suomen aluehallintovirastolta. Oma haasteensa on ollut myös jäteveden käsittelyn ja johtamisen sopimustilanne Vakka-Suomen Veden ja alueen vesihuoltolaitosten

kesken. Niitä on yritetty uudistaa neuvottelemalla, mutta hanketta ei saatu valmiiksi. Tilanteeseen on haettu omistajaohjausta Uudenkaupungin kaupungin kaupunginhallitukselta. Vakka-Suomen Veden johtokunnan päätöksellä hinnoittelussa tullaan siirtymään aiheuttamisperusteiseen hinnoitteluun v. 2026 alusta alkaen.

Valtuuston jo päättämät talousarviomuutokset

Kaupunginvaltuusto päätti 3.2.2025 vuoden 2025 investointimäärärahojen tarkistamisesta. Vuoden 2025 talousarviossa oli vuodelta 2024 vuodelle 2025 siirretty jo investointimäärärahoja yhteensä 837 000 euroa. Lisäsiirto vuodelle 2025 oli valtuuston päätöksessä 3 263 400 euroa. Jatkossa lisäsiirtoja ei tehdä enää alkuvuodesta vaan kokonaisinvestointimenot ennakoidaan jo syksyllä talousarvioon.

3.2.2025 kaupunginvaltuusto hyväksyi vuoden 2025 talousarvioon 1 003 800 euron sopeuttamistoimista, joka näkyy talousarviomuutoksen M2025 sarakkeessa.

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Atso Vainio

Päätösehdotus:

Kaupunginhallitus merkitsee talouden 1-9/2025 osavuosisikatsauksen tiedoksi ja antaa sen edelleen tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.
